

**AKTĪVĀS METODES SKOLĒNU IZGLĪTOŠANĀ
LATVIJAS BANKAS ZINĀŠANU CENTRA "NAUDAS PASAULE" APMEKLĒJUMS**

DARBA LAPAS PAMATSKOLAI (7.–9. KLASEI)

8 varianti

1. darba lapa pamatskolai

Atbildi uz jautājumiem!

1. Kāda nauda tika lietota Latvijas teritorijā līdz 12. gadsimtam un no kāda materiāla? (11)

2. Lai varētu sekot līdzi cenu pārmaiņām, izveidots vidējais patēriņa grozs. Nosauc četras lielākās preču un pakalpojumu grupas, kuras veido šo grozu! Kurām precēm un pakalpojumiem pēdējo gadu laikā cenas palielinājušās visvairāk? Kā tas ietekmējis Tavu ģimeni (piemēram, izglītības, veselības, pārtikas, mājokļa un komunālo maksājumu ziņā)? (19)

Izpildi uzdevumus!

1. Atrodi informāciju – no kura līdz kuram gadam Latvijas Republikā apgrozībā bija nacionālā valūta – lats? (9)

2. 1996. gadā tika pieņemts lēmums, ka eiro monētām būs vienāds averss (monētas puse uz kuras ir attēlots cipars), bet katra eiro zonas valsts varēs izvēlēties monētu reversa dizainu. Daudzām valstīm katras nominālvērtības monētai ir atšķirīgs reversa attēls. Nosauc valstis, kurām visu vērtību monētām ir vienāds reversa attēls (kas attēlots šo monētu reversā)?! (30)

3. Atrodi informāciju – cik dalībvalstis pašlaik veido Eiropas Savienību! Kādas ir ES priekšrocības un pamatvērtības? (13)

2. darba lapa pamatskolai

Atbildi uz jautājumu!

No kura līdz kuram laikam Latvijas teritorija daļēji bija Livonijas (Terra Marina) konfederācijā? Kādi bija galvenie maksāšanas līdzekļi? (11)

Izpildi uzdevumus!

1. Atrodi informāciju – cik kolekcijas monētu no dārgmetāliem ar eiro nominālu atrodas stendā "Eiro kolekcijas monētas"? (32)
2. Ne visās Eiropas Savienības valstīs ir ieviests eiro. Nosauc kāda valūta tiek lietota katrā no uzdevumā minētajām valstīm? (22)

Valsts	Valūta
<i>Polija</i>	
<i>Rumānija</i>	
<i>Zviedrija</i>	
<i>Čehija</i>	

3. Uzraksti – kas ir valsts budžets! Vai Tev un Tavai ģimenei ar to ir kāds sakars? (19)

Izpildi uzdevumu!

Aprēķini inflāciju! (20)

1. gads: Patēriņa groza vērtība = 270 eiro
2. gads: Patēriņa groza vērtība = 275 eiro

3. darba lapa pamatskolai

Atbildi uz jautājumiem!

1. No kura līdz kuram laikam Latvijas teritorija atradās Polijas un Lietuvas ūnijas (Rzeczpospolita obojga narodów) pakļautībā? Kādi bija galvenie maksāšanas līdzekļi? **(11)**

2. Kāds svarīgs notikums norisinājās Latvijā 2004.gada 1.maijā? **(13)**

Izpildi uzdevumus!

1. Četras pundurvalstis, kas nav Eiropas Savienības valstis, noslēgušas oficiālu līgumu ar Eiropas Savienību par savu eiro monētu kalšanu. Nosauc šīs valstis! Kas attēlots uz šo valstu 1 eiro un 2 eiro monētu reversiem? **(30)**

Valsts	2 eiro reversa attēls	1 eiro reversa attēls

2. Atrodi informāciju, kas ir inflācija? Kāpēc ir svarīgi zināt, cik liela vai maza ir inflācija? **(20)**

3. Atrodi informāciju par maksājumu kartēm – cik sen tās izmanto un kāda informācija bija attēlota pirmajās plastikāta kartēs? **(4)**

4. Salīdzini 1922.–1940. gada latu monētas un mūsdienu eiro monētas! Kādu kopīgu simbolu atradi? **(9)**

4. darba lapa pamatskolai

Atbildi uz jautājumiem!

1. No kura līdz kuram laikam Latvijas teritorija bija Zviedrijas province? Kādi tad bija galvenie maksāšanas līdzekļi? (11)
2. No kāda materiāla tiek izgatavotas eiro banknotes? Ko Latvijas Banka dara ar nolietotajām un bojātajām banknotēm? (28)

Izpildi uzdevumus!

1. 1996. gadā tika pieņemts lēmums, ka eiro monētām būs vienāds averss (monētas puse uz kuras ir attēlots cipars), bet katra valsts varēs izvēlēties eiro monētu reversa dizainu. Nosauc valstis, kuru eiro monētu reversā attēloti kuģi! (30)
2. Paskaidro, kas ir pievienotā vērtība? Uzraksti savu piemēru, kā Tu vari nopelnīt naudu, radot jaunu pievienoto vērtību! (18)
3. Noskaties filmu "**Latvijas zelts**" un uzraksti, ko interesantu uzzināji! Cik daudz zelta pašlaik ir Latvijas Bankai? (23)

5. darba lapa pamatskolai

Atbildi uz jautājumu!

No kura līdz kuram laikam Latvijas teritorija bija Krievijas impērijas (Российская империя) guberņa ar vācu muižniecības vietvaru? Kādi tad bija galvenie maksāšanas līdzekļi? (11)

Izpildi uzdevumus!

1. 1996. gadā tik pieņemts lēmums, ka eiro monētām būs vienāds averss (priekšpuse), bet katra valsts varēs izvēlēties eiro monētu reversa (otra puse) dizainu. Kuru valstu eiro monētu reversā redzami dzīvnieki un putni? Nosauc šīs valstis un dzīvniekus (putnus)! (30)

Valsts	Dzīvnieki / Putni

2. Mums katram ir divi maciņi – savs (ģimenes) un valsts maciņš, kurā nonāk nauda par visiem valstī samaksājamiem nodokļiem. Atrodi informāciju – par ko šogad valsts tērē naudu no kopējā maciņa (valsts budžeta)! (19)
3. Atrodi informāciju – kurās Eiropas valstīs ir visvairāk mežu! (12)
4. Iepazīsties ar stendu par naudas viltojumiem! Kuru no eiro banknotēm vilto visvairāk? (24)

6. darba lapa pamatskolai

Atbildi uz jautājumu!

Par kādu apmaiņas kursu 2014. gadā Latvijā tika mainīti lati pret eiro, vai šāds kurss ir spēkā joprojām? (9)

Izpildi uzdevumus

1. Atrodi informāciju, kas ir hiperinflācija un kas to rada? Uzraksti, kā tā ietekmē iedzīvotājus un valsts ekonomiku? Atrodi piemērus, kurās valstīs ir piedzīvota hiperinflācija! (20)
2. Lai taptu monēta, Latvijas Banka aicina talkā arī māksliniekus. Kādiem darbiem mākslinieki tiek uzaicināti un, kādus darba rīkus viņi visvairāk izmanto? (29)
3. Izpēti eiro banknoti un attēlā ar ciparu atzīmē attiecīgos pretviltošanas elementus! (26)

1. Reljefais iespaidums
2. Smaragdzaļš skaitlis
3. Pretviltošanas josla

4. Hologramma
5. Ūdenszīme
6. Mikroburtu raksts

7. darba lapa pamatskolai

Atbildi uz jautājumu!

Otrais pasaules karš (1940–1945) – kādas varas pārvaldīja Latviju? Kādi tad bija galvenie maksāšanas līdzekļi? (8)

Izpildi uzdevumus!

1. Izpēti cik valstis ir apvienojušās Eiropas Savienībā, un kuras no tām nav ieviesušas eiro valūtu? (13)
2. Uzraksti, kas notiek, ja valstī apgrozībā naudas ir pārāk daudz! (20)
3. Atrodi informāciju – kurās Eiropas valstīs ir visvairāk lauksaimniecībai piemērotas zemes! (12)
4. Apskaties Latvijas latus, kas bija apgrozībā no 1993.gada līdz 2013.gadam. Kādi simboli tajā ir attēloti? Ko tie nozīmē? (9)

8. darba lapa pamatskolai

Atbildi uz jautājumu!

Kad Latvijas vēsturē apgrozībā bija Latvijas rublis? Kāda valūta nomainīja Latvijas rubļus? (8)

Izpildi uzdevumus!

1. Kurā gadā Latvijā ieviesa eiro; ko nozīmē simboli, kuri attēloti uz Latvijas eiro monētu nacionālās puses? (13)
2. Izpēti Eiropas sērijas eiro banknoti un uzraksti trīs svarīgākos pretviltošanas elementus, kurus vari pārbaudīt pats, bez papildu iekārtām! (26)

3. Uzraksti, kas notiek, ja valstī apgrozībā naudas ir pārāk maz! (20)
4. Kā rīkoties, ja eiro banknote ir sabojāta, piemēram, saplēsta? Vai un kur to ir iespējams samainīt? (2)